

Війна Росії проти України: співвідношення військових сил

Хоча російське вторгнення на територію України почалося 24 лютого 2022 року, йому передували тривалі та повторювані військові нарощування на кордоні, а також спільні російсько-білоруські навчання на території Республіки Білорусь. Хоча Україна захищає свої землі силами значно більш умотивованої армії, проте вона менша та не так добре укомплектована, як російські збройні сили. Військова допомога надається державами-членами ЄС та іншими країнами-однодумцями, включаючи США, Канаду та Велику Британію.

Напад

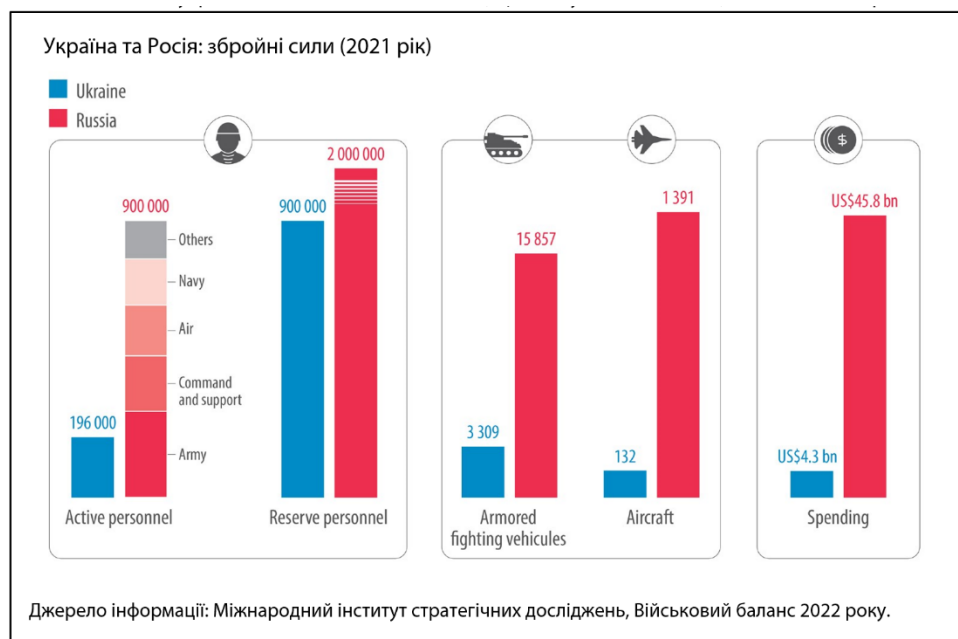
Російські війська ввійшли на територію України здебільшого по лінії кордону країни з Росією та зі сторони півострова Крим, у той час як Київ було атаковано з території Республіки Білорусь. Загарбницькі дії виявилися значно [повільнішими](#), ніж Росія [очікувала](#). Станом на 20:00 за центральноевропейським часом 3 березня 2022 року Росія захопила контроль над територіями вздовж північного та південно-східного кордонів між Україною та Росією, а також над прикордонними регіонами на північний захід від півострова Крим.. Наразі Росія окупувала тільки один обласний центр (Херсон, 290 000 мешканців). Росія також бомбардувала міста, включаючи Київ, Харків, Чернігів і Маріуполь – місто на узбережжі Азовського моря, яке, за повідомленнями, «знаходиться на межі гуманітарної катастрофи».

Вторгнення є грубим [порушенням Статті 2 \(4\)](#) Статуту Організації Об'єднаних Націй, яка забороняє «застосування сили як проти територіальної недоторканності, так і політичної незалежності будь-якої держави». Україна, яка не є членом жодного військового альянсу, захищає себе згідно зі [Статтею 51](#) Статуту Організації Об'єднаних Націй, що встановлює невід'ємне право на індивідуальну або колективну самооборону у разі збройного нападу на члена ООН.

Співвідношення сил

Налічуючи у своєму складі 900 000 військових, російські [збройні сили](#) кількісно більш ніж у чотири рази перевищують українські збройні сили, які в 2021 році налічували 196 000 військових. Російська армія може висунути 280 000 військових у поєднанні з іншими збройними силами, такими як військово-морські сили чи система

управління та тилове забезпечення, що налічують 180 000 осіб, які не повною мірою використовуються на війні проти України. За оцінками, наразі 150 000 російських військових знаходяться в Україні, у той час як приблизно 20 000 знаходяться у готовності в резерві. Однак важливим є те, що російська армія краще укомплектована. Перед вторгненням Росія розмістила 15 857 броньованих бойових

машин, що майже у п'ять разів більше, ніж є на озброєнні ЗСУ — 3309 одиниць, а також у понад десять разів більше повітряних суден (1 391) у порівнянні з Україною (132). У січні 2022 року Україна реорганізувала свої [Сили територіальної оборони](#) (СТО) за допомогою нових сил резерву, які в середині лютого 2022 року, за наявною інформацією, мали сягнути чисельності у 1,5—2 мільйони бійців. Справжня кількість бійців СТО невідома. У різкому контрасті із [питаннями](#) щодо морального стану Російської армії, Збройні сили України сильно [вмотивовані](#).

Кібераспекти

Протягом кількох тижнів, передуючих війні, Росія атакувала українські вебсайти в контексті «гібридної війни» в Україні. Раніше кібератаки спричинили відключення [мереж електроенергії](#) у Києві. Однак такі атаки наразі не спостерігаються, що призводить до [припущень](#) щодо можливих причин, починаючи від того, що українці захищають свої мережі інформаційних технологій (ІТ), і до можливого використання української ІТ інфраструктури російськими збройними силами. Проте можливість кібератак досі присутня. При цьому [Україна](#) досі була спроможна ефективно комунікувати зі світом, щоб надавати інформацію про ситуацію в країні. Україна [мобілізує](#) своїх співвітчизників для атак на пов'язані з Кремлем російські вебсайти за допомогою «ІТ-армії України». Водночас інші незалежні групи (включаючи Anonymous та Cyber Partisans) узяли на себе відповідальність за атаки на російські банки, державні ЗМІ та білоруську мережу залізничних доріг, що використовувалась для перевезення військ з Росії до України.

Російські [військові витрати](#) традиційно високі й у 2021 році становили 62,2 мільярди доларів — майже у 14 разів більше, ніж українські, які становлять 4,3 мільярди доларів. Після незаконної анексії Криму Росією в 2014 році російські військові витрати в 2016 році сягнули 5,4% від валового внутрішнього продукту (ВВП) та опускалися нижче 4% від ВВП лише двічі. Україна із своєю слабшою економікою вирішила застосовувати ресурси у більш мирний спосіб, маючи в середньому військові витрати у 3,2% від ВВП у 2014—2020 роках, хоча вони досить серйозно перевищують [рівень витрат ЄС](#).

Відповідь НАТО

Зустріч глав держав та голів урядів Організації Північноатлантичного договору (НАТО) ухвалила [заяву](#) щодо російського нападу на Україну 25 лютого 2022 року, у якій висловила солідарність з українським народом і демократично обраними інституціями України та засудила повномасштабне російське вторгнення, описане як «жахлива стратегічна помилка, за яку Росія заплатить високу економічну і політичну ціну в майбутні роки». Оскільки вторгнення має наслідки для позиції НАТО щодо стримування та оборони, відбулися консультації відповідно до [Статті 4 Північноатлантичного договору](#) НАТО і були розгорнуті оборонні наземні та повітряні сили у східних країнах НАТО, а також військово-морська техніка по всій території НАТО. Знову була підтверджена відданість колективній обороні згідно зі [Статтею 5](#) Північноатлантичного договору НАТО. Генеральний секретар НАТО запросив представників Фінляндії, Швеції та ЄС доєднатися до зустрічі.

Під час [брифінгу для преси](#) 24 лютого 2022 року президент США Джо Байден наголосив, що прямої конфронтації між збройними силами США та Росії не буде. Однак, якщо конфлікт пошириться на євроатлантичну зону, США «захищатимуть кожен дюйм території, яка належить НАТО», згідно зобов'язань Статті 5. Після заяви відбулося [розгортання](#) додаткових військ США у європейських країнах НАТО.

Відповідь ЄС

Європейська рада негайно [засудила](#) «безпідставну та невиправдану військову агресію Російської Федерації проти України», закликаючи до негайного припинення вогню та виведення російських збройних сил з території України. Після заяви ЄС була запроваджена низка [санкцій](#). В рамках [фінансової допомоги](#) Україні Європейська рада ухвалила два рішення, надавши Україні 500 мільйонів євро у вигляді військової допомоги та військового обладнання. Знаковим є те, що ЄС надасть 450 мільйонів євро ([CFSP 2022/338](#)), які будуть отримані від [Європейського інструменту з підтримки миру](#) на летальну зброю. Ще 50 мільйонів євро ([CFSP 2022/339](#)) підуть на нелетальне обладнання та припаси, зокрема на особисте захисне спорядження, аптечки

Дослідницька служба Європейського парламенту (ДСЄП) Війна Росії проти України: співвідношення військових сил

першої допомоги та пального. [Більшість](#) держав-членів ЄС надають Україні зброю чи військову допомогу в тій чи іншій формі.

Позиція Європарламенту

У резолюції від [1 березня 2022 року](#) Європарламент засудив протизаконне вторгнення Росії в Україну та вимагав, щоб Росія зупинила всі військові дії і вивела війська з території країни. Європарламент закликав держави-члени ЄС пришвидшити надання оборонної зброї Україні. Європарламент також підтримав посилення взаємодії розвідок ЄС та України з питань поточної війни й закликав інституції ЄС працювати у напрямку надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС. Однак [положення про взаємний захист і солідарність](#) в договорах Європейського Союзу стосуються виключно держав-членів ЄС.

[Стаття 42\(7\) ДЕС](#) (Положення про взаємний захист) зобов'язує держави-члени ЄС допомагати і підтримувати «усіма доступними засобами» країну-члена ЄС, що стала «жертвою збройної агресії на власній території». [Стаття 222 ДФЄС](#) (Положення про солідарність) обумовлює, що держави-члени ЄС «спільно діятимуть» на вимогу відповідних органів державної влади, якщо інша держава-член ЄС потерпає від терористичного акту, природної чи штучної катастрофи.

